

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obdo/78/2019
Identifikačné číslo spisu:	1314216966
Dátum vydania rozhodnutia:	14.10.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Miroslava Janečková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:1314216966.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu INTERPHARM Slovakia, a.s., Uzbecká 18/A, 821 06 Bratislava, IČO: 35 789 841, zastúpený advokátom JUDr. Štefanom Čakvárim, Vazovova 9/A, Bratislava proti žalovanému 1/ Perfect Servis STWENTYEIGHT s.r.o., Jegorovova 37, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 46 490 876 a žalovanému 2/ Marian Fekiač, podnikajúci pod obchodným menom Marian Fekiač NOVA CONCEPTS, Bárdošova 9, 831 01 Bratislava, IČO: 32 136 013, zastúpený advokátom JUDr. Petrom Milecom, Lazovná 20, 974 01 Banská Bystrica, o náhradu škody a o dovolaní žalobcu voči rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1Cob/84/2017-404 z 24. mája 2018, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a .

II. Žalovaný 1/ a žalovaný 2/ m a j ú proti žalobcovi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III (ďalej v texte aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 25Cb/131/2014-278 z 20. októbra 2016 žalobu zamietol a žalovanému 1/ a žalovanému 2/ priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že sa žalobou zo dňa 16. júla 2014 žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovaných 1/ a 2/ zaplatiť mu sumu 40.000,- eur s príslušenstvom ako náhradu škody a 15.000,- eur s príslušenstvom titulom nemajetkovej ujmy. Uviedol, že na základe návrhu žalovaného 1/ podaného dňa 7. júna 2013 na Okresný súd Bratislava I, bolo uznesením č. k. 4K 34/2013-34 zo dňa 2. augusta 2013 začaté voči žalobcovi konkurzné konanie, čo podľa tvrdenia žalobcu malo negatívny dopad nielen v jeho majetkovej sfére, ale aj v nemajetkovej a to z dôvodu naštrbenia jeho povesti a dobrého mena medzi obchodnými partnermi na relevantnom trhu. Žalobca bol a aj je z ekonomického aj účtovného hľadiska zdravou spoločnosťou, čo bolo v konečnom dôsledku potvrdené aj Okresným súdom Bratislava I, ktorý uznesením č. k. 4K 34/2013-346 zo dňa 10. októbra 2013 zamietol návrh na vyhlásenie konkurzu a prvostupňové rozhodnutie bolo potvrdené ako vecne správne uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 4CoKr 51/2013 zo dňa 14. mája 2014. Ďalej žalobca v žalobe uviedol, že v dňoch 26. - 28. mája 2014 bol doručený obchodným partnerom žalobcu - tuzemským i zahraničným dodávateľom a všetkým lekárňam na Slovensku e-mail z e-mailovej adresy Y., ktorým im

bolo oznámené, že voči žalobcovi bolo začaté konkurzné konanie a aké následky sú s tým spojené. E-mail bol doručený v čase, kedy už bolo Krajským súdom v Bratislave zo dňa 14. mája 2014 potvrdené rozhodnutie Okresného súdu Bratislava I o zamietnutí návrhu na vyhlásenie konkurzu, vydaného dňa 10. októbra 2013. Žalobca si uplatnil nárok na náhradu škody s poukazom na § 415 Občianskeho zákonníka, s odôvodnením, že každý subjekt má povinnosť v rámci svojich právnych vzťahov postupovať s náležitou obozretnosťou a tak, aby nemali jeho úkony za následok vznik škody. Požadovaná náhrada škody vo výške 40.000,- eur pozostáva z ušlého zisku vo výške 30.000,- eur a zo sumy 10.000,- eur, ktorá predstavuje náklady súvisiace s administratívnym vyťažením 4 vedúcich zamestnancov žalobcu za mesiace august 2013 a máj 2014, nakoľko uvedené osoby boli z dôvodu začatia konkurzného konania ako aj z dôvodu rozposlania inkriminovaného e-mailu nútené stráviť množstvo času intenzívnou komunikáciou s obchodnými partnermi ako aj bankami za účelom objasnenia celkovej situácie a zdôvodnenia, že ekonomická situácia žalobcu neodôvodňuje začatie konkurzného konania.

3. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalovaný 2/ postúpil na základe zmluvy o postúpení pohľadávok svoje pohľadávky v celkovej výške 42.663,18 eur z faktúr 10067, 10070 a 10085 žalovanému 1/, ktorý žalobcovi oznámil, že nadobudol voči nemu pohľadávky a zároveň ho listom zo dňa 27. mája 2013 vyzval na úhradu predmetných pohľadávok. Faktúrami č. 10067, 10070, 10085 žalovaný 2/ vyúčtoval žalobcovi cenu dodaného tovaru. Žalobca pohľadávky nezaplatil, preto žalovaný 1/ podal dňa 7. júna 2013 na Okresný súd Bratislava I návrh na vyhlásenie konkurzu na majetok žalobcu ako dlžníka. Okresný súd Bratislava I rozhodol o návrhu uznesením č. k. 4K 34/2013-346 zo dňa 10. októbra 2013, ktorým návrh zamietol a prvostupňové rozhodnutie bolo potvrdené ako vecne správne uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 4CoKr 51/2013 zo dňa 14. mája 2014. Poukázal na obranu žalobcu, ktorá spočívala v tom, že predmetné faktúry boli uhradené započítaním a to formou troch jednostranných zápočtov. Poukázal na konštatovanie prvostupňového ako aj odvolacieho súdu, ktoré konštatovali vo svojich rozhodnutiach, že pohľadávky navrhovateľa konkurzu nemožno považovať za nesporné a z toho dôvodu bol návrh na vyhlásenie konkurzu zamietnutý. Mailom zo dňa 28. mája 2014, odoslaného z adresy Y. boli obchodní partneri žalobcu a lekárne, do ktorých dodával tovar informovaní o prebiehajúcom konkurznom konaní na majetok žalobcu s tým, že v obsahu mailu boli uvedené následky vyhlásenia konkurzu na majetok dlžníka. Mal za preukázané, že vykonaným dokazovaním bolo zistené, že dňa 28. mája 2014 žalovanému 1/ uznesenie Krajského súdu v Bratislave doručené nebolo, stalo sa tak až dňa 3. júna 2014, teda je zrejmé, že v čase zaslania inkriminovaného mailu žalovaný 1/ nemal vedomosť o rozhodnutí Krajského súdu v Bratislave. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku ďalej uviedol, že nárok žalobcu na náhradu škody bol smerovaný voči žalovaným 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne a bol odvodzovaný z dvoch škodových udalostí, ktorých sa mali žalovaní dopustiť a to podanie návrhu na vydanie konkurzu a zaslanie inkriminovaného mailu zo dňa 28. mája 2014. V súvislosti s podaním návrhu na vyhlásenie konkurzu súd prvej inštancie uviedol, že navrhovateľom bol žalovaný 1/ a v konaní nebolo žiadnym spôsobom preukázané, že žalovaný 2/ by akýmkoľvek spôsobom takéto rozhodnutie žalovaného 1/ inicioval alebo ovplyvnil, resp. že by bol s ním takýto postup konzultovaný. Konštatoval, že žalovaný 1/ pri vymáhaní svojho nároku postupoval zákonným spôsobom, keď podal návrh na vyhlásenie konkurzu, o čom svedčí aj tá skutočnosť, že príslušný konkurzný súd vydal dňa 2. augusta 2013 uznesenie č. k. 4K/34/2013-34, ktorým konkurzné konanie začal, nakoľko boli splnené všetky podmienky v zmysle zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Vyslovil názor, že žalovaný 1/ sa domáhal uplatnenia svojej splatnej pohľadávky spôsobom, ktorý v danom prípade vzhľadom na všetky okolnosti vyhodnotil ako najefektívnejší. Uzavrel, že konanie žalovaného 1/, ktoré bolo úplne v súlade so zákonom, nemožno podľa názoru súdu považovať za porušenie prevenčnej povinnosti v zmysle § 415 Občianskeho zákonníka.

4. V súvislosti s druhou škodovou udalosťou a to zaslaním inkriminovaného mailu zo dňa 28. mája 2014, uviedol, že nebolo v konaní preukázané a žalobca neunesol dôkazné bremeno v smere preukázania autorstva niektorého zo žalovaných, nakoľko aj trestné konanie iniciované žalobcom skončilo bez zistenia autora uvedeného mailu. Konateľ žalovaného 1/ jednoznačne poprel, že by mail posielal a uviedol, že spoločnosť nemala zriadenú mailovú adresu a teda nebolo ani technicky možné takýto mail poslať. Pokiaľ ide o žalovaného 2/ konštatoval, že o tomto žalobca ani netvrdil, že je autorom inkriminovaného mailu a žalovaný 2/ taktiež jednoznačne poprel autorstvo mailu ako aj jeho zaslanie a

navyššie, pokiaľ ide o obsah mailu z 28. mája 2014, konštatoval, že tento bol v danom čase pravdivý, nakoľko obsahoval informáciu o začatí konkurzného konaní voči žalobcovi a tiež o následkoch takéhoto konania. Konštatoval, že je pravdou, že dňa 28. mája 2014 už bolo Krajským súdom v Bratislave rozhodnuté o potvrdení rozhodnutia Okresného súdu Bratislava I ako súdu prvostupňového o zamietnutí návrhu na vyhlásenie konkurzu (rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave je datované dňom 14. mája 2014), avšak v konaní ani nebolo sporné, že rozhodnutie bolo žalovanému 1/ ako navrhovateľovi konkurzu doručené až dňa 3. júna 2014, pričom pred týmto dátumom sa mohol o výroku predmetného uznesenia dozvedieť zo zverejnenia rozhodnutia v obchodnom vestníku č. 103/2014 zo dňa 2. júna 2014.

5. So zreteľom na uvedené skutočnosti mal súd za to, že prvý predpoklad vzniku nároku na náhradu škody, t. j. porušenie povinnosti zo strany žalovaných, splnený nebol.

6. V súvislosti s nárokom na náhradu škody vo výške 40.000,- eur konštatoval, že nebol naplnený ani druhý predpoklad vzniku nároku a to existencia škody, žalobca neunesol dôkazné bremeno ani pokiaľ ide o výšku náhrady škody v prípade, ak by bolo v konaní preukázané porušenie povinnosti žalovaného a žiadnym spôsobom nepreukázal dôvodnosť a pravdivosť svojich tvrdení premietnutých do tabuľky vyčísľujúcej reálne náklady 4 svojich vedúcich zamestnancov, keďže údaje v tabuľke nepodložil žiadnymi relevantnými dôkazmi preukazujúcimi cenu práce jednotlivých zamestnancov. Za nepreukázané označil predovšetkým náklady za máj 2014, kedy bol vyčíslený počet hodín potrebných na komunikáciu s partnermi u jednotlivých zamestnancov od 40 do 70 hoci mail bol zaslaný 28. mája 2014, teda koncom mesiaca a preto sa počet hodín posúdil ako značne nadhodnotený a nedôveryhodný. Pokiaľ ide o tabuľku znázorňujúcu pokles ziskov v segmente lekární v auguste 2013, kedy bola v Obchodnom vestníku zverejnená informácia o začatí konkurzného konania a v máji 2014, kedy bol zaslaný inkriminovaný mail, tak vo vzťahu k poklesu ziskov za máj 2014 uviedol, že nie je možné, aby mail zaslaný v posledných dňoch mesiaca máj mal za následok zníženie ziskov oproti rovnakému obdobiu v porovnaní s predchádzajúcim rokom. Pokiaľ ide o tabuľku konštatoval, že je potrebné porovnávať zisky nielen s rovnakým mesiacom predchádzajúceho roku, ale aj v kontexte predchádzajúcich a nasledovných mesiacov toho ktorého roku, nakoľko z tabuľky je zrejmé, že zisky v segmente lekární sa odlišovali aj v ostatných mesiacoch, ktoré neboli žalobcom hodnotené, keď napr. za január a február 2013 boli zisky podstatne vyššie ako v rovnakom období rokov 2012 a 2014 a naopak v mesiaci marec 2013 bol zisk nižší ako v marci 2012 a marci 2014, následne v apríli 2013 bol zisk podstatne vyšší ako v apríli roku 2012 a 2014 a v máji až júni 2013 boli zisky nižšie ako v rovnakom období roku 2012, uviedol, že je pravdou, že v auguste 2013 bol zisk podstatne nižší ako v auguste 2012, avšak v nasledujúcich 4 mesiacoch roku 2013 boli zisky opäť vyššie ako v rovnakom období roku 2012. Na základe uvedenej tabuľky súd vyslovil záver, že sa mu javí, že zisky v jednotlivých mesiacoch značne kolísali. Konštatoval, že je pravdou, že v auguste 2013 bol zisk nižší ako v rovnakom období roku 2012, avšak podstatne nižší zisk žalobca dosiahol aj v máji a júni 2013, čiže už v období, ktoré predchádzalo začatiu konania o návrhu na vyhlásenie konkurzu. Poukázal na to, že pokiaľ aj návrh na vyhlásenie konkurzu bol podaný v júni 2013, tak obchodní partneri a lekárne sa mohli o konaní dozvedieť až po tom, ako konkurzný súd uznesením rozhodol o začatí konkurzného konania a toto rozhodnutie bolo uverejnené v obchodnom vestníku (august 2013).

7. Súd prvej inštancie konštatoval, že ušlý zisk predstavuje stratu očakávaného výnosu. Pritom zdôraznil, že nepostačuje iba pravdepodobnosť zvýšenia majetkového stavu v budúcnosti, ale musí byť naisto zrejmé, že pri pravidelnom behu vecí - nebyť protiprávneho konania škodcu - mohol poškodený dôvodne očakávať rozmnoženie svojho majetku, ku ktorému nedošlo práve v dôsledku konania škodcu. Pre výšku ušlého zisku je rozhodujúce, akému prospechu, ku ktorému malo reálne dôjsť, zabránilo konanie škodcu, teda konkrétne o aký reálne dosiahnuteľný (nie hypotetický) prospech poškodený prišiel (rozsudok Najvyššieho súdu ČR 25Cdo 870/2006 zo dňa 23. apríla 2008).

8. Keďže súd konštatoval, že žalovaní sa nedopustili protiprávneho konania, nezaoberal sa ďalej nárokom žalobcu na úhradu čiastky 15.000,- eur ako vyčíslenej nemajetkovej ujmy, ktorá mala vzniknúť negatívnym zásahom do dobrého mena a povesti žalobcu.

9. V súvislosti s námietkou miestnej nepríslušnosti tunajšieho súdu na konania voči žalovanému 1/, ktorú vzniesol žalovaný 1/ vo svojom vyjadrení zo dňa 17. apríla 2015, súd poukázal na v tom čase platné ustanovenie § 11 ods. 2 O.s.p. Nakoľko žalovaný 2/ má miesto podnikania v okrese Bratislava III, tunajší súd mal za to, že je príslušný aj na konanie voči žalovanému 1/, ktorý má sídlo v okrese Banská Bystrica, nakoľko sa žalobca domáhal svojho nároku voči obom žalovaným spoločne a nerozdielne.

10. Nakoľko podľa v súčasnosti platnej zákonnej úpravy už zákon nerozlišuje medzi fyzickou osobou podnikateľom a fyzickou osobou nepodnikateľom, bol žalovaný 2/ označený v zmysle § 133 ods. 1 menom, priezviskom, dátumom narodenia a adresou trvalého pobytu.

11. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255, § 262 ods. 1 a 2 CSP a s poukazom na úspech žalovaných v konaní.

12. Na základe odvolania žalobcu proti rozsudku súdu prvej inštancie Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom č. k. 1Cob/84/2017-404 z 24. mája 2018 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanému 1/ a žalovanému 2/ priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100%.

13. Odvolací súd mal za to, že skutkový stav bol zistený dostatočne a na základe vykonaných dôkazov dospel súd prvej inštancie k správnym skutkovým zisteniam, ktoré boli správne právne posúdené. Konštatoval, že nie je daný zákonný dôvod na opakovanie alebo doplnenie dokazovania v súlade s § 384 CSP a preto je viazaný skutkovým stavom veci tak ako bol zistený súdom prvej inštancie v súlade s § 383 CSP. Po oboznámení sa s obsahom spisu a dôvodmi odvolania dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdiť. V plnom rozsahu sa stotožnil s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie, s jeho odôvodnením a v podrobnostiach na neho poukázal.

14. Uviedol, že žalobca ako nositeľ právnej povinnosti, preukázať naplnenie predpokladov pre náhradu škody, bremeno svojich tvrdení neuniesol. Poukázal na to, že okrem generálnej prevencie, nespôsobovať škodu, ZoKR v § 11 ods. 3 a 4 upravuje osobitným spôsobom, povinnosť veriteľa počínať si pri podaní návrhu na konkurz tak, aby nebol podaný neoprávnene, teda voči subjektu, ktorý nie je v úpadku. Mal za to, že v konaní žalovaný 1/ preukázal, že pohľadávky, ktoré mu boli postúpené žalovaným 2/, boli 30 dní po splatnosti, ako aj preukázal, že na ich zaplatenie žalobcu vyzval, teda že predpoklad oprávnenosti v § 11 ods. 3 ZoKR bol naplnený, ako aj podanie malo formálne náležitosti návrhu na konkurz a preto bolo konanie začaté. Vyslovil názor, že si žalobca nesprávne vysvetlil § 11 ods. 3, keď v odvolaní argumentoval, že sa oprávnenie veriteľa skúma až v štádiu po začatí konkurzu. Poukázal na § 11 ods. 3 prvá veta ZoKR, z ktorého vyslovene vyplýva, že dôvodný predpoklad platobnej neschopnosti, je zákonnou podmienkou pre podanie návrhu na začatie konkurzného konania a preto z tohto ustanovenia vyplýva, že sa tento predpoklad skúma pri začatí konkurzného konania a nie až následne, ako sa domnieva žalobca. So zreteľom na uvedené potom uviedol, že je možné dedukovať, že začatie konkurzného konania, môže byť predpokladom pre názor o zákonnosti podania návrhu na konkurz, ktorý konštatoval súd prvej inštancie. Poukázal na stranu 10 a 11 odôvodnenia uznesenia Okresného súdu Bratislava I č. k. 4K/34/2013-346 z 10. októbra 2013, kde konkurzný súd vysvetľuje dôvod zamietnutia návrhu na konkurz. Z odôvodnenia vyplýva, že išlo o nedostatok aktívnej legítimácie navrhovateľa podľa § 11 ods. 3 ZoKR, pretože pohľadávky ktorými dôvodil, sa ukázali ako sporné a pre ich oprávnenosť by bolo potrebné vykonať dokazovanie. Dokazovanie oprávnenosti pohľadávok veriteľa však nepatrí do obsahu konkurzného konania, ale jeho platformou je sporové konanie. Pre absenciu procesnej podmienky aktívnej legítimácie, konkurzný súd konkurz nevyhlásil. Konkurzný súd však nekonštatoval, že by bola preukázaná platobná schopnosť dlžníka. Otázkou osvedčenia platobnej schopnosti sa konkurzný súd nezaoberal. Ďalej odvolací súd uviedol, že záver konkurzného súdu nie je možné stotožňovať s preukázaním šikanózneho spôsobu výkonu práva, ako si to vysvetľuje žalobca. Ak by bolo preukázané účelové postúpenie pohľadávok medzi veriteľmi (ako to poukazuje rozhodnutie NS ČR 31Cdo 1302/2000 argumentované žalobcom v odvolaní), alebo že by sa riešila ekonomická stránka

žalobcu, ktorú zámerne navrhovateľ opomenul, dali by sa tieto závery dedukovať v tunajšom konaní ako predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu podľa § 11 ods. 4 ZoKR. V konkurznom konaní vyšlo však len najavo, že konkrétne pohľadávky medzi žalobcom a žalovaným 1/ sú sporné, a konkurzný súd v podstate odkázal na sporové konanie. Ekonomická stránka žalobcu sa neriešila a závery nie je možné pokladať za preukázanie platobnej schopnosti žalobcu. Neprišlo k porušeniu právnej povinnosti žalovaným 1/ ako prvého predpokladu pre vznik zodpovednosti za škodu. Prepojenie žalovaného 2/ a participácia na konkurze s účelom poškodiť, žalobca nepreukázal. Skutočnosť, že zamestnanec žalovaného 2/, je bratom štatutára žalovaného 1/ bez ďalšieho, nemá právnu relevanciu. Poukázal na to, že žalobca okrem rodinného vzťahu týchto osôb neuviedol žiaden iný dôkaz, nasvedčujúci tomu, že sa žalovaný 2/ na konkurze podieľal. Žalovaný 2/ nebol ani navrhovateľom v konkurze a nie je nositeľom právnej povinnosti v § 11 ods. 3 ZoKR. Poukázal ďalej na závery konkurzného súdu, ktoré smerovali len k tomu, že konkurzné konanie nemôže poskytovať priestor dokazovaniu o pohľadávkach a nahrádzať tak nachádzacie konanie. Zároveň však nevyslovil názor o tom, že by bol zápočet platný a spôsobil zánik pohľadávok. Konštatoval, že sa oboznámil s rozsudkom Okresného súdu Bratislava III č. k. 22Cb/90/2013-22 zo dňa 14. novembra 2013. V tomto konaní žalobca žiadal určiť, že pohľadávky žalovaného 2/, zanikli započítaním a okrem iných, boli predmetom sporu aj zápočty sporných pohľadávok, ktoré sa riešili v konkurznom konaní. Súd návrh žalobcu zamietol a sporné zápočty nedeklaroval ako platné právne úkony, ale odkázal žalobcu, na sporové konanie o ich zaplatenie. Odvolací súd po preskúmaní spisového materiálu nezistil, že by žalobca osobitnou žalobou uspel s nárokom, ktorý pochádza z ním tvrdených pohľadávok. Ďalej konštatoval, že z odôvodnenia konkurzného rozsudku, v spojitosti s nepreukázaním platnosti zápočtu, nemožno prijať záver o porušení prevenčnej povinnosti žalovaných, ktorú im ukladá § 415 Občianskeho zákonníka a ani porušenie povinnosti § 11 ods. 4 ZoKR. V súvislosti s e-mailovou komunikáciou, odvolací súd vyslovil názor, že jediným presvedčivým dôkazom, ktorým je možné spájať elektronickú komunikáciu s určitým subjektom, je skúmanie IP adresy. Žalobca síce tvrdil, že sám na takého skúmanie nemá technické prostriedky, ale mal možnosť tento dôkaz navrhnúť, čo neurobil. Podobnosť adresy, alebo zhoda mien adresy a obchodného mena, či databáza obchodných partnerov, nie sú preukazné voči autorstvu emailu žalovaného 1/. Žalobca ani v tomto ohľade neuniesol dôkazné bremeno. Poukázal na to, že sa súd prvej inštancie dostatočne dôsledne venoval výške uplatnenej náhrady škody a nemajetkovej ujmy. Odvolací súd sa stotožnil s názorom žalovaného 1/, že tabuľkové číselné údaje nemajú hodnovernosť a reálna výška ziskov a strát spoločnosti sa musí preukazovať zo zdroja, ktorým sú účtovné doklady. I keby sa tieto údaje zhodovali s oficiálnym účtovníctvom, ich obsah nepreukazuje konštantný vývoj ziskov, ktorý by vykazoval pokles len v tvrdených obdobiach. Zdôraznil, že je potrebné uviesť, že i keby nastala situácia preukázania poklesu zisku práve v mesiacoch 08/2013 a 05/2014, kedy mali nastať škodové udalosti, časový súvis udalostí nestačí na preukázanie príčiny a následku. V súvislosti s cenou práce 4 vedúcich zamestnancov, sa odvolací súd plne stotožnil so závermi súdu prvej inštancie. Konštatoval, že aj keby súd pripustil, že títo pracovníci venovali extrémne vysoký počet hodín práci, ktoré uvádza žalobca, nie je preukázané, že práve tento čas bol venovaný odstraňovaniu následkov vyvolaných konkurzom alebo emailom. Žalobca opomenul preukázať aký bol očakávaný zisk, vôbec nedefinoval, aký zisk by bol býval dosiahnutý, ak by títo zamestnanci pracovali v bežnom obchodnom štandarde. Zdôraznil, že pre ušlý zisk je podstatné preukázať, aké reálne výnosy boli očakávané v budúcnosti, ktoré mali byť výsledkom bežnej práce zamestnancov a tieto nenastali pre škodovú udalosť. Za očakávaný výnos z hľadiska dokazovania, je potrebné považovať reálny budúci zisk, napríklad z dojednanej zmluvy a nie určitú hodnotu, ktorú by si poškodený prial dosiahnuť. Ďalej odvolací súd vyslovil názor, že pri aplikácii § 19 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, ktorý upravuje ochranu dobrého mena právnickej osoby, sa nevyžaduje, aby poškodenie dobrého mena, malo reálne negatívny, hmatateľný následok, v podobe odchodu odberateľa, zrušenia zmluvy a pod. Tento výklad korešponduje jednak s filozofiou abstrakcie pojmu dobré meno a tiež s realitou toho, že sa poškodený fakticky veľa krát nemá ako dozvedieť, prečo s ním obchodný partner rozviazal zmluvu a pod. Pre peňažnú satisfakciu postačuje objektívna možnosť, že určitý škodcom verejne prezentovaný názor, je spôsobilý mať tento následok. Podmienkou pre priznanie náhrady je však to, že verejne prezentovaný názor o právnickej osobe, je hanlivý, je nepravdivý, alebo skresľujúci, neobjektívny, klamlivý. Vyslovil názor, že z obsahu emailu vyplývalo však len to, čo sa veritelia majú možnosť dozvedieť aj z verejne dostupného zdroja, obchodného vestníka. V čase kedy bol email doručený, obsahoval len objektívne informácie, ktoré boli v

danom čase pravdivé. Uzavrel, že pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy teda nebol splnený právny predpoklad.

15. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) navrhujúc ho ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodil z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Dovolateľ v dovolaní vyjadril svoj nesúhlas so závermi vo veci konajúcich súdov a za neprijateľný označil výklad § 11 Zákona o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej aj „ZoKR“). Konštatoval, že z § 11 ods. 3 ZoKR jednoznačne vyplýva, že jedinou podmienkou pre podanie návrhu veriteľom na vyhlásenie konkurzu je jeho odôvodnený predpoklad o platobnej neschopnosti svojho dlžníka. Poukázal na to, že zákonodarca vysvetľuje, čo treba rozumieť pod pojmom „platobná neschopnosť“, a že ide v podstate o štyri predpoklady označované týmto spoločným pojmom. Zdôraznil, že všetky tieto predpoklady musia byť splnené súčasne a absencia ktoréhokoľvek uvedeného predpokladu má za následok nedostatok základnej podmienky pre podanie návrhu na konkurz, ktorým je predpoklad platobnej neschopnosti dlžníka, výsledkom čoho je neoprávnené podanie návrhu na vyhlásenie konkurzu voči subjektu, ktorý nie je v úpadku. Vyslovil názor, že z toho potom logicky plynie objektívna zodpovednosť za spôsobenú škodu voči tomu, kto takýto nedôvodný návrh podá. Poukázal na § 14 ZoKR, z ktorého jednoznačne vyplýva, že súd po podaní návrhu na konkurz, ktorý obsahuje všetky formálne (nie aj materiálne) náležitosti, musí v lehote 15 dní vyhlásiť konkurz, alebo vyzvať navrhovateľa na opravu nedostatkov návrhu, a ak k ich odstráneniu nedôjde, musí návrh odmietnuť. Konanie súd zastavuje v prípadoch podľa §§ 17 až 20 ZoKR, nedostatok aktívnej legitimácie ako dôvod pre zastavenie konania medzi uvedenými prípadmi nie je. Zdôraznil, že z ustanovenia § 11 ods. 4 ZoKR vyplýva, že zastavenie konkurzného konania, z dôvodu osvedčenia platobnej schopnosti dlžníka, je osobitným prípadom, pričom pod týmto dôvodom je potrebné rozumieť nedostatok alebo absenciu ktoréhokoľvek zo štyroch vyššie spomenutých predpokladov uvedených v § 11 ods. 3 ZoKR, t. j. aj absenciu pohľadávky, čo súdy označili za nedostatok aktívnej legitimácie k podaniu návrhu. Záverom uviedol, že ak odvolací súd odvolaním napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdil a nekriticky prevzal právne závery prvostupňového súdu a tieto sám doplnil o výklad zákonných ustanovení, ktoré nemajú oporu nielen v zákone, ale najmä v súdom ustálenej praxi, porušil nielen právo žalobcu na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP), ale neprijateľným spôsobom aplikoval zákon, pričom v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia zásadnej právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, ktorou je obsah zákonného pojmu „platobná neschopnosť“.

16. Vo vyjadrení k dovolaniu žalovaný 2/ uviedol, že z dovolania možno vyvodiť len argumentáciu vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, avšak argumentácia týkajúca sa možného naplnenia dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP v ňom zjavne absentuje. V súvislosti so žalobcom spochybňovaným výkladom predmetných ustanovení § 11 ods. 3 a 4 ZoKR zo strany odvolacieho súdu, ktorý tvorí podstatu argumentácie žalobcu uvedenej v dovolaní, konštatoval, že tento nebol pre rozhodnutie odvolacieho ani prvoinštančného súdu rozhodujúci, a odvolací súd výklad týchto ustanovení doplnil len na margo danej problematiky, ako to vyplýva z odôvodnenia rozsudku krajského súdu. Za nemajúce žiadne logické zdôvodnenie označil uplatnenú solidárnu zodpovednosť žalovaných. Poukázal na to, že žalobca uplatnenú škodu odvodzoval od dvoch samostatných škodových udalostí, ktorých spáchanie neprípisoval obom žalovaným, ale len žalovanému 1/. V súvislosti s prvou škodovou udalosťou nebolo žiadnym spôsobom preukázané, že by žalovaný 2/ akýmkoľvek spôsobom rozhodnutie žalovaného 1/ podal takýto návrh inicioval alebo ovplyvnil, resp. že by s ním bol takýto postup zo strany žalovaného 1/ konzultovaný. V súvislosti s druhou škodovou udalosťou poukázal na to, že vo vzťahu k žalovanému 2/ žalobca ani len netvrdil, že bol autorom predmetného e-mailu, napriek tomu aj v tomto prípade vyvodzuje solidárnu zodpovednosť za údajnú škodu voči obom žalovaným. Ďalej namietal, že žalobcom nebol preukázaný ani druhý zákonný predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu, ktorým je existencia škody samotnej, pretože nepreukázal dôvodnosť a pravdivosť svojich tvrdení uvádzaných v tabuľkách vyčísľujúcich údajnú škodu, ktoré mali byť preukázané z objektívneho zdroja, akým sú relevantné účtovné doklady.

17. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie

bolo podané včas, na to oprávnenou osobou, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpenou v súlade s ust. § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP a contrario) najskôr skúmal, či je dovolanie prípustné.

18. Aj po zmene právnej úpravy civilného sporového konania (vrátane dovolacieho konania), ktorú priniesol CSP v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou, treba dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (porovnaj napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

19. Pri uplatnení tézy vyplývajúcej z rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej rozhodnutia súdov predstavujúce *res iudicata* „majú zostať nedotknuté“, je potrebné na možnosť prelomenia záväznosti a nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí hľadiť ako na krajnú výnimku z tejto zásady. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016, 3 Cdo 208/2014, I. ÚS 343/2020).

20. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom týkajúcim sa jeho dôvodnosti. Z ustanovení § 419 a nasl. CSP, upravujúcich otázku prípustnosti dovolania, je zrejmé, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania vyplývajúce z ustanovení § 420 alebo § 421 CSP a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 435 CSP.

21. Žalobca uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

22. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

23. Podľa § 420 písm. f/ CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

24. V súvislosti s prípustnosťou dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP dovolateľ uviedol, že dovolací súd potvrdením rozhodnutia súdu prvej inštancie a nekritickým prevzatím jeho záverov a ich doplnením o výklad zákonných ustanovení, ktoré nemajú oporu nielen v zákone, ale najmä v súdom ustálenej súdnej praxi porušil právo na spravodlivý proces. Nespokojnosť s právnym posúdením veci, ktorá je z obsahu dovolania zjavná však nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP. Pokiaľ teda obsah dovolania žalobcu smeruje k názoru, že k procesnej vade uvedenej v § 420 písm. f/ CSP malo dôjsť v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci súdmi, dovolací súd uvádza, že § 420 písm. f/ CSP dáva porušenie práva na spravodlivý proces do súvislosti výlučne s faktickou procesnou činnosťou súdu, a nie s jeho právnym hodnotením veci zaujatým v napadnutom rozhodnutí. Právne posúdenie veci súdom je realizáciou jeho rozhodovacej činnosti a nemôže zakladať dôvod prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP, pretože právnym posudzovaním veci súd neporušuje žiadnu procesnú povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona a ani procesné práva účastníka.

25. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, alebo
c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

26. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP).

27. Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom právnu otázku zásadného právneho významu, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, resp. ktorá ešte v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola riešená. V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania (uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo/206/2016 z 26. septembra 2017, uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/52/2017 z 8. júna 2017).

28. Ak dovolací súd má riešiť právnu otázku, ktorou sa dovolací súd ešte nezaoberal (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP), tak v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení je povinnosťou dovolateľa ako procesnej strany a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd a b/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená (viď uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 z 22. februára 2018). Právna otázka takto dovolateľom v dovolaní nenastolená a nekonkretizovaná, nemá relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

29. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť zároveň riešená odvolacím súdom, pričom odvolací súd na jej riešení musel založiť svoje rozhodnutie a musí ísť o otázku zásadného právneho významu. Právna otázka relevantná podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP musí byť procesnou stranou v dovolaní vymedzená jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť dovolania. Aj v tomto prípade platí, že samotná polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd rozhodol, nezodpovedajú významovo kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach alebo predpokladoch o tom, ktorú právnu otázku má dovolateľ na mysli.

30. Vychádzajúc z odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie je založené na riešení žalobcom v dovolaní uvedenej právnej otázky. V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom, upraveným v § 421 ods. 1 písm. b/ CSP z dovolania vyplýva, že dovolateľ má za to, že odvolací súd nesprávne vyložil ustanovenie § 11 ods. 3 a 4 zákona č. 7/2005 Z.z. a obsah zákonného pojmu „platobná neschopnosť“. Z obsahu odôvodnenia rozsudkov súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu však vyplýva, že súdy primárne nezaložili svoje rozhodnutie na platobnej neschopnosti dlžníka ale zamietli žalobu žalobcu z dôvodu, že nemali žalobcom, ktorý znáša dôkazné bremeno, preukázané zákonné predpoklady zodpovednosti či už žalovaného 1/ alebo žalovaného 2/ za škodu. Súd prvej inštancie vyvodil záver, že žalovaný 1/ postupoval zákonným spôsobom, keď podal návrh na vyhlásenie konkurzu zo skutočnosti, že Okresný súd Bratislava I, majúc za splnené

všetky podmienky v zmysle ZoKR, vydal dňa 02. augusta 2013 uznesenie č. k. 4K/34/2013-34, ktorým začal konkurzné konanie (odsek 47 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie) a poukázal aj na dôvod zamietnutia návrhu na vyhlásenie konkurzu Okresným súdom Bratislava I uznesením č. k. 4K/34/2013-346 z 10. októbra 2013 potvrdeného uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4CoKR/51/2013 zo 14. mája 2014, a to, že pohľadávky navrhovateľa konkurzu nemôže považovať za nesporné, čo konštatoval zhodne prvostupňový aj odvolací konkurzný súd (odsek 45 odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, odsek 13 rozhodnutia odvolacieho súdu) . Odvolací súd v odôvodnení rozsudku (odsek 13 odôvodnenia) konštatoval, že v tomto štádiu nie je účelom konkurzného konania zisťovať oprávnenosť pohľadávok veriteľov, na preukázanie spochybnených pohľadávok veriteľov je potrebné vykonať dokazovanie, ktorého platformou je sporové konanie. Odvolací súd v odseku 13 odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku vyslovene uviedol, že konkurzný súd nekonštatoval, že by bola preukázaná platobná schopnosť dlžníka, lebo sa konkurzný súd otázkou osvedčenia platobnej schopnosti dlžníka nezaoberal. Odvolací súd v odôvodnení ďalej uviedol, že v konkurznom konaní vyšlo len najavo, že konkrétne pohľadávky medzi žalobcom a žalovaným 1/ sú sporné a konkurzný súd v podstate odkázal na sporové konanie. Ekonomická stránka žalobcu sa neriešila. Žalobu voči žalovanému 2/ zamietol súd prvej inštancie a odvolací súd jeho rozhodnutie potvrdil z dôvodu, že samotný návrh na vyhlásenie konkurzu (žalobca vznik škody spájal s iniciovaním začatia konkurzného konania, ktoré malo poškodiť jeho dobrú povesť a meno) podal žalovaný 1/ a v konaní nebolo žiadnym spôsobom preukázané, že by žalovaný 2/ podanie takéhoto návrhu žalovaným 1/ inicioval, ovplyvnil alebo by bol ním takýto postup iniciovaný.

31. Z vyššie uvedených dôvodov dovolací súd k záveru, že nakoľko žalobca nevymedzil uplatnený dovolací dôvod (§ 420 písm. f/ CSP) spôsobom uvedeným v § 431 CSP a nevymedzil právnu otázku relevantnú v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP neboli dané predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu. Dovolací súd z uvedeného dôvodu dovolanie podľa ust. § 447 písm. f/ CSP odmietol. Vzhľadom na odmietnutie dovolania sa dovolací súd nezaoberal preskúmaním napadnutého rozhodnutia z hľadiska jeho vecnej správnosti.

32. V dovolacom konaní úspešnému žalovanému 1/ a žalovanému 2/ vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi ako neúspešnej strane (ust. § 453 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP). Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (ust. § 451 ods. 3, veta druhá CSP). O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

33. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.